

VENDELIN

Informativni bilten Vicepostature

God. XXXIII. • Br. 33. • Ožujak 2024. • ISSN 2623-8802

Sluga Božji Vendelin
vršitelj franjevačkoga Pravila
slavitelj i navjestitelj božanskog otajstva

Sadržaj

- 3 Riječ urednika
- 4 Sluga Božji Vendelin – štovatelj i sljedbenik svetoga Franje

800. OBLJETNICA FRANJEVAČKOG PRAVILA

- 8 Franjevačko Pravilo – nadahnuće i povijesni razvitak
- 10 Sadržaj i prikaz Franjevačkoga Pravila
- 12 Vendelinov franjevački život, vjernost i predanost Pravilu

800. OBLJETNICA FRANJINE PROSLAVE BOŽICA

- 14 800. obljetnica proslave Franjinog Božića u Grecciu
- 16 Božićna posveta Djetetu Isusu
- 20 Vendelin – slavitelj božićnog otajstva
- 22 Vendelin – nasljedovatelj Djeteta Isusa
- 24 Vendelin – navjestitelj utjelovljenja i rođenja Isusa
- 26 Povijest prikaza jaslica

VENDELIN U PRIČI

- 28 Božić u Turopolju

VIJESTI

- 30 Obnova crkve svetog Franje napreduje
- 32 Stota obljetnica rođenja fra Bonaventure Duda
- 34 Proslava Uskrsa u prijestupnoj godini 2024.

Fra Rajko Gelemanović

U 2023. godini franjevci su slavili dvije velike obljetnice svoga Reda: 800. obljetnicu svoga Pravila i 800. obljetnicu slavljenja Božića svetoga Franje pred živim jaslicama. I mi smo u našem glasilu “Vendelin” posvetili najviše prostora ovim obljetnicama.

Posebno smo promatrali kako se sluga Božji Vendelin odnosio prema franjevačkomu Pravilu i kako je slavio Božić i naviještao božićno otajstvo.

Budući da Crkva slavi Uskrsv već u ožujku, dakle u mjesecu spomendana sluge Božjega, i mi smo malo pozornosti posvetili središnjem blagdanu kršćanstva.

I nadalje pratimo obnovu crkve svetoga Franje na Kaptolu. Radujemo se zbog svega dosad obnovljenog na crkvi. Očekujemo i obnovu groba Sluge Božjega.

Posebnu pozornost smo posvetili i molitvama sluge Božjega Vendelina Malome Isusu. Možemo ih i mi moliti svakoga Božića.

Sluga Božji Vendelin štovatelj svetoga Franje i njegov sljedbenik

Mihael Vošnjak rođen je i odrastao u pobožnoj katoličkoj obitelji, rado je molio i pohađao svetu misu. Za vrijeme školovanja boravio je kod rođaka, dvojice svećenika koji su ga upućivali u duhovni život, napose u razmatranje.

Tijekom života je susretao franjevce, gledao je njihovo skromno ponašanje koje mu je postalo privlačno. U svojoj sedamnaestoj godini odlučio se za franjevačko zvanje. Stupio je u Red

manje braće 1878. godine te je u Zagrebu započeo franjevački novicijat. Dobio je ime fra Vendelin.

Živeći u bratstvu sve se više upućivao u franjevački način života. S braćom je živio, radio, molio. Postupno je upoznao Pravilo Reda. Ono je prikaz pojedinih vidova franjevačkoga života. Pravilo se učilo napamet pa ga je mladi brat pred zajednicom izrecitirao. Autor Pravila je sveti Franjo, ono je njegovo otkriće i predložak kako franjevci mo-

raju živjeti. Od prvih usvajanja Pravila pa sve do kraja života fra Vendelin je vjerno živio na način koji je zacrtao sveti Franjo u Pravilu. Poticao je braću da doslovno žive po Pravilu jer je ono izraz volje Božje za sve franjevce.

Fra Vendelin je čitao različite životopise svetoga Franje, u početku na hrvatskom, a potom na latinskom jeziku kad ga je naučio. Upoznao je lik utemeljitelja Reda, oduševljavao se njegovim životom, njegovu je duhovnost usvajao. Posebno ga je dirnuo poticaj svetoga Franje: Sin Božji se utjelovio i “ostavio nam je primjer da idemo stopama njegovim” (usp. 1Pt 2,21). Tako je spoznao da je franjevački život nasljedovanje Isusa Krista. Sve više razmatra život svetoga Franje kao izvrsnog Isusova nasljedovatelja. Od Sveca uči kako se suobličavati Kristu Gospodinu.

Spomenimo samo nekoliko zgoda iz života svetoga Franje u kojima se sreće s Gospodinom.

1. U crkvi svetog Damjana u Asizu Franjo pred Raspelom moli da mu Isus otkrije svoju volju: kako da živi! I tada

je čuo glas Gospodinov da ide služiti obnovi Crkve. Od tada križ zapaža na svakom koraku, pa čak i kada su dva drveta prekrížena. Franjo sve više proživljava Muku i Križ Kristov. Gospodin će ga obdariti svojim ranama pri kraju života te će se i na tijelu suobličiti Raspetome.

Fra Vendelin slijedi svetoga Franju. Često razmatra Muku Gospodinovu, a svakog dana je obavljao pobožnost križnog puta sam ili s pukom.

2. Sveti je Franjo često pohađao crkve, sudjelovao je na misama, a onda je spontano obavljao euharistijsko klanjanje. U svojoj Oporuci je zapisao da je u crkvama jednostavno molio: “Klanjamo ti se, Gospodine Isuse Kriste, ovdje i po svim crkvama koje su po cijelome svijetu, i blagoslivljamo te jer si po svome svetom križu svijet otkupio!” I danas franjevci mole ovu molitvu na ulazu u crkvu ili kapelicu.

Fra Vendelin je prihvatio ovu franjevačku tradiciju te je spomenutu molitvu redovito molio. Euharistijsko klanjanje obavljao je više puta na dan osobno.

3. Utjelovljenje Sina Božjega za svetoga Franju bila je prilika da se raduje zbog njegova rođenja i stalne njegove prisutnosti. Božić je Svetac posebno slavio, priređivao je s pukom vanjsku proslavu postavljajući jasllice pred kojima se slavila sveta misa. Franjevci su tijekom povijesti nastavili podizati jasllice ne samo u crkvama nego i po samostanima.

I naš sluga Božji je za Božić držao svečane propovijedi i s pukom se radovao rođenju Sina Božjega te pjevao božićne pjesme.

Ove tri zgode iz života svetoga Franje i fra Vendelina mogu pomoći da franjevačku duhovnost proširimo. Spomenimo neke vidike:

a) Prva značajka franjevačke duhovnosti je nasljedovanje Gospodina Isusa i predani život po evanđelju.

b) Uz pobožno slavljenje svete mise često njegovanje euharistijskog klanjanja.

c) Franjevački red službeno je nazvan Red manje braće. Stoga su malenost, poniznost i siromaštvo franjevačke kreposti.

d) Sveti Franjo je isticao da je trubadur koji pjeva Gospodinu. Okušao se i kao pjesnik te je napisao "Pjesmu stvorova". Zato s njime istaknimo: savršeno veselje u svim zgodama i nezdgodama života svjedočiti.

Oslikavajući ove zgode iz života i djelovanja svetoga Franje, još posebno naglasimo riječi sluga Božjega Vendelina: "Ja moram biti sin serafskog oca Franje, to mi je dužnost!" Zato smijemo reći: Sluga Božji je istinski pobožnik svetoga Franje i njegov vjerni sljedbenik.

ŽIVOT PO SVETOM EVANĐELJU

U crkvi Kraljice anđela, evanđelje se navijestilo prisutnima; slušao ga jedan asiški mladić, potresle ga riječi koje je čuo.

Isus je poslao svoje učenike: kao siromasi pođite u svijet, propovijedajte kraljevstvo Božje, sve ljude zovite na obraćenje.

Ushićen uskliknu mladi Asižanin: "To je ono što hoću i tražim; svim srcem se posvećujem naviještanju svetog evanđelja."

Oduševljenom Franji iz Asiza, Bog je poslao duhovnu braću. Zadaću im je svima povjerio: živjeti na način svetog evanđelja.

Od tog vremena pa sve do danas franjevci se ravnaju po evanđelju: najprije ga moraju usvojiti, a potom ljudima naviještati.

DAVOR SIGETIĆ

Franjevačko Pravilo nadahnuće i povijesni razvitak

Red manje braće ili pučki nazivan franjevački red ima svoju višestoljetnu povijest. Začetnik je Franjo Asiški koji je zaživio novi život nadahnuvši se na evanđelju Gospodina Isusa Krista. Oko njega su se počeli okupljati ljudi koji su željeli živjeti na njegov način. To stanje Franjo opisuje u svojoj Oporuci: “I kad mi je Gospodin dao braću, nitko mi nije pokazao što mi valja činiti, nego mi je sam Svevišnji objavio da moram živjeti po načinu svetog Evanđelja. I ja sam to u nekoliko riječi i jednostavno dao napisati, a gospodin papa mi je potvrdio.”

Franjo je papi Inocentu III. predstavio Pravilo prvog franjevačkog bratstva. Papa mu je dao usmenu potvrdu pa nam nije poznat izvorni uzorak Pravila. Kako se bratstvo povećavalo tako se i Pravilo proširivalo, jer su nastajale nove životne okolnosti. Franjo je braći 1221. godine objavio takozvano “Nepotvrđeno Pravilo”. Ono se sastojalo od nekoliko evanđeoskih rečenica te predložaka braće. To nije odgovaralo sve većem rastu bratstva.

Zato se Franjo daje na novo Pravilo. Savjetovao se s predstavnikom Cr-

kve, kardinalom Hugolinom, te je Pravilo skraćeno i oblikovano po pravnim načelima. S novim Pravilom Franjo ide papi Honoriju III. da ga potvrdi u ime Katoličke Crkve. Papa je Pravilo potvrdio svečanom bulom čije riječi ovdje donosimo: “Honorije biskup, sluga slugu Božjih. Predragim sinovima, bratu Franji i ostaloj braći Reda manje braće: pozdrav i apostolski blagoslov. Apostolska stolica običava uslišati pobožne molbe i dobrotivom naklonošću udovoljiti opravdanim željama molitelja. Stoga, predragi u Gospodinu sinovi, naklonjeni vašim

pobožnim molbama, apostolskom vlašću potvrđujemo Pravilo vašega Reda koje je odobrio naš predstavnik blage uspomene papa Inocent te ga - kako je ovdje napisano - ovim pismom uzimamo u zaštitu...” To se dogodilo u Rimu, u Lateranu, 29. studenoga 1223. godine. Tako je Red manje braće dobio konačno Pravilo, potvrđeno od Crkve, po kojem franjevci i danas žive i ravnaju se.

Dakle, proteklo je od toga dana osam vjekova, pa franjevci opravdano slave 800. obljetnicu svoga Pravila.

POHVALE PRAVILA SVETOG FRANJE

Svojima je govorio sveti Franjo:

*Pravilo je knjiga života,
nada spasenja,
jezgra evanđelja,
put savršenstva,
ključ raja,
ugovor vječnoga saveza.*

*Htio je da ga svi imaju,
da ga svi poznaju...
da s njim moraju umrijeti.*

Iz životopisa svetog Franje
Toma Čelanski 2, 208

Sadržaj i prikaz Franjevačkoga Pravila

Pravilo po kojem danas franjevci žive potvrdio je papa Honorije III. 29. studenoga 1223. godine. Ono sadrži 12 kratkih poglavlja koja prikazuju život po evanđelju bratstva koje slijedi “stope Kristove”. Ujedno, Pravilo naznačuje praktične smjernice franjevačkoga života.

Najprije govori o pristupanju Redu manje braće. Novog člana prima pokrajinski ministar. On mora kandidata ispitati o njegovoj nakani, provjeriti je li katolik, je li

spreman svoja dobra razdijeliti siromasima te sam živjeti siromašno. Glavna molitva bratstva je časoslov Crkve ili umjesto njega određeni broj “Očenaša”.

Poslanje braće je ići po svijetu i po primjeru apostola naviještati evanđelje primjerom i jednostavnim riječima. Braća moraju raditi i uzdržavati se radom, povremeno mogu zamoliti milostinju. Novac neka ne primaju niti na njega ne smiju biti navezani.

Svoje poglavare braća biraju, a oni moraju biti sluge bratstva. Mogu poći u misije uz dopuštenje poglavara. Braća trebaju biti vjerna svetoj Crkvi kojoj uvijek moraju biti podložna: uvijek postojana u katoličkoj vjeri, predana siromaštvu i poniznosti. Evanđelje Gospodina Isusa temeljac je Pravila i franjevačkog života.

Pravilo kojem je sveti Franjo autor, u Katoličkoj Crkvi je nešto posve novo: i po obliku i po sadržaju. Stare monaške zajednice su vezane za samostane, a franjevci idu u svijet kojem naviještaju riječ Božju.

Braća moraju dobro poznavati Pravilo, učiti ga i napamet te vjerno po njemu živjeti. Ono je izvor franjevačke duhovnosti.

PRAVILO - VOLJETI I OSTVARIVATI GA U ŽIVOTU

Ja moram biti sin serafskog oca Franje, to je naša dužnost. To znači da ja moram ostvariti sveto Pravilo. Kao redovnik moram ga poštovati, voljeti, u svemu ga slijediti. Tada će se sigurno ostvariti onaj sretni prepород po kojem ću postati pravi sin svetog Franje i sin nebeskog Oca.

a. Vendelin

Vendelinov franjevački život vjernost i predanost Pravilu

Fra Vendelin Vošnjak već na početku svojega franjevačkog života posebnu pozornost posvećuje Pravilu Reda manje braće. U novicijatu ga je postupno otkrivao i učio napamet, a kasnije ga sve više proučavao te provodio u vlastitom životu.

Sveti Franjo napominje da mu je Svevišnji objavio da treba živjeti na način svetog evanđelja. On ga je dao napisati jednostavnim riječima, a po papi Crkva mu je potvrdila “Pravilo i život”

za franjevačko bratstvo. Za utemeljitelja franjevačkog reda Pravilo je izraz volje Božje koju treba doslovno vršiti.

Za slugu Božjega Vendelina Pravilo je dužnost i obveza koju treba vjerno vršiti. Zato ističe: “Ja moram ostvariti Sveto Pravilo” i po njemu oblikovati vlastiti život. Zato ga je proučavao pa i razmatrao kako bi ga bolje upoznao te oduševljenije živio. Po njegovu mišljenju, studij Pravila obnavlja revnost u njegovu opsluživanju.

Fra Vendelin posebno naglašava da je Pravilo za njega putokaz prema nebu. Ono nudi najmudrije, najtočnije, najsigurnije pouke, savjete, orijentaciju u franjevačkom životu. Zato Pravilo treba vjerno vršiti i s ljubavlju mu stalno pristupati. U Pravilu je sve važno, svaka njegova pojedina odredba, a još više duhovnost na koju ukazuje.

Sluga Božji pokazuje zanimanje za Pravilo svakoga dana, razmatra ga i usvaja sve njegove preporuke i zahtjeve. Pravilo zapravo oblikuje njegov život te ga stalno potiče na obraćenje i svetost. Ono razlaže duhovnost svetoga Franje koju onda treba prenositi u svom bratstvu.

Kao poglavar posebno se trudio da se Pravilo čita osobno, ali i zajednički, te da se o pojedinim odredbama razgovara. Tako će vjernost Pravilu u bratstvu postupno rasti.

Pravilo nije samo skup odredbi i propisa nego ono privodi braću k izvornosti franjevačke duhovnosti. Promiče bratski suživot, duh molitve i pobožnosti, ponašanje u svijetu te

svjedočenje evanđeoskih vrijednosti, usvajanje Duha Gospodnjega i djelovanja po njemu, ljubav i poslušnost Crkvi, buđenje zanimanja za misije...

Tako će franjevci sve više postajati evanđeoski ljudi.

SVETO PRAVILO VODI I UPRAVLJA FRANJEVAČKI ŽIVOT

Sveto Pravilo je za mene zvijezda koja vodi i upravlja moj franjevački život. Ono se pojavljuje kao sunce nad mojim cjelokupnim ponašanjem i obasjava ga svjetlošću Božje volje.

a. Vendelin

800. obljetnica 1223. – 2023. proslave Božića svetoga Franje u Grecciu

Franjo Asiški je s prvom braćom u naselju Greccio ustanovio samotište u kojem su boravili, nje govali život u siromaštvu te molili. Stanovnicima toga kraja bila je draga njihova prisutnost. Prijatelj im je bio gospodar regije, Ivan, koji im je pomagao u uzdržavanju.

Tri mjeseca prije Božića 1223. godine Franjo je odlučio u Grecciu proslaviti rođenje Isusovo. Obratio se prijatelju Ivanu: “Ako želiš da ovogodišnji Božić proslavimo u Grecciu, požuri se i pri-

pravi što ću ti reći. Želio bih obnoviti uspomenu na ono Dijete koje je rođeno u Betlehemu i na djetinje potrebe i neprilike, to jest kako je bilo smješteno u jasllice i položeno na slamu u nazočnosti vola i magarca, da bi se to moglo gledati tjelesnim očima.” Ove planove svetoga Franje njegov prijatelj ostvari i sve pripremi za slavlje.

Na Badnjak uvečer počeli su se okupljati franjevci te veliko mnoštvo naroda. Kad je Franjo stigao, razgledao je mjesto i ustanovio da je sve po

planu pripravljeno: jasllice sa slamom, a dovedeni su vol i magarac. Slavlje je započelo pjesmom, a okoliš je bio rasvijetljen mnoštvom svijeća. Franjo je kao đakon odjenuo dalmatiku, a svećenik je pred jasllicama započeo svetu misu. Sve prisutne je ispunila čudesna radost i oduševljenje: takav Božić nisu nikada slavili.

Franjo je pjevao evanđelje te održao propovijed. Prisutnima je govorio o Djetetu Isusu rođenom u Betlehemu. Čudesnom slašću izgovarao je ime Isus, gotovo se oblizivao. Njegova pobožnost i radost razdragala je narod.

Od 1223. godine po svoj zapadnoj Crkvi Božić se počeo slaviti na onaj način iz Greccia. Jasllice su se podizale po crkvama, ali i po obiteljskim domovima. Ovakvu proslavu Božića su širili po svijetu franjevci te su narod upućivali na podizanje jasllica. I to je tako sve do danas.

Zato slavimo 800. obljetnicu proslave Božića u Grecciu kao poseban događaj. Želimo ga i ove godine svečano proslaviti širom svijeta. Na taj doga-

đaj nas je podsjetio i papa Franjo koji je posjetiteljima jasllica u franjevačkim crkvama podijelio i potpuni oprost za sve obljetničke dane.

BETLEHEMSKO DIJETE JE SPASITELJ LJUDI

Glasnik nebeski ljudima javlja veliku radost: danas vam se rodio Spasitelj. Znak te objave: Djetesce povijeno u pelene i položeno u jaslce. Ova blagovijest nikad ne postaje zastarjelom, uvijek je svježija i nova, zato i danas odzvanja u duši i u srcu ljudi... Novorođeno Dijete je Spasitelj i Osloboditelj, on je Krist i Gospodin. Njemu se trebaju klanjati svi stvorovi na zemlji.

a. Vendelin

Božićna posveta Djetetu Isusu pred jasllicama

Gospodine, moj Isuse Kriste! U duhu odlazim do betlehemskih jasllica, a vodi me vjera koja me blagim svjetlom rasvjetljuje: i ponizno ti se klanjam, Bože i čovječe, koji nisi razdijeljen u sebi samom, nego si jedan jedini Isus Krist. Tvoja božanska narav i tvoja ljudska narav, tvoje bogatstvo i siromaštvo, tvoja slava i tvoja poniznost, tvoje neograničeno biće i tvoje ograničeno biće, sve me jednako poučava, tješi i oživljuje, sve mi otkriva blagu tajnu: da je Bog sa mnom združen i da ja hoću da budem združen s Bogom. Kad promatram tvoju božansku nepromjenjivost i ljudsku promjenjivost,

tvoju vječnost kao Boga i tvoju vremenitost kao čovjeka; kad razmatram da si ti preblažen pa trpiš, da si nebeski i zemaljski, neizmjereno duhovni, a ipak tjelesni. Kad sve to promatram, kad uviđam da mi to pokazuje s jedne strane da si ti mene tako ljubio te si htio biti ono što sam ja, s druge mi strane življa biva želja za neizmjernim dobrom koje ću, nadam se, postići uz tvoju milost i uz tvoju pomoć. Hoću, dakle, da kao najponiznije tvoje dijete i kao tvoje stvorenje dođem k tebi, da budem dionikom neizmjerne dobrote; hoću da dođem do onoga savršenstva, do one ljubavi, do onog blaženstva koje

si mi ti stekao kad si se u tolikom ponizjenju rodio za mene u betlehemskim jasllicama.

Ali kako ću ja, dragi Isuse, koji sam tako bijedni stvor postići to da živim u tebi i da uživam tebe, neizmjereno dobro? Tvoje jaslice, Gospodine, neka budu moja škola, a skromna kolijevka u kojoj si kao dijete plakao, neka za mene bude prijestolje tvoje nebeske mudrosti. To je, Isuse, molitva koju uzdižem tebi iz dubine svoga srca. Usliši me i spasi me! Ti me iz jaslica nauči da shvatim ljepotu tvoje poniznosti i ljubavi, a ja ću biti tvoj. Kad budem slavnijim smatrao tvoje rođenje negoli porod kraljeva, kad budem siromaštvo jasllica smatrao ljepšim od prijestolja i kraljevske palače, kad budem živu želju imao da se povedem za čistoćom tvoje blažene Majke, kad mi se bude žrtva koju ti prinosiš, rodivši se za mene ukazala plemenitom, lijepom i slavnom, onda ću doista biti mudar.

Ali blagi Isuse, nauči me ti koji si se ponizio do jasllica, nauči me da iznad svega budem ponizan. Daj da budem

uvijek u to uvjeren kako bez tebe vrijedim manje nego ništa.

O Gospodine, sred ljutih borba svoga života, sred napasti i pogibelji koje me opsjedaju, sred duševnih bojeva, duhom se vijem onamo u Betlehem i ondje, premda te vidim kao siromašno i ponizno djetesce koje leži u jasllicama, ja pak priznajem da si ti moja sila i snaga i život moj. Blagoslovljeno Djetesce, združi me sa sobom u srcu svojem, kao što je čokot združen s lozom, jer srce moje živo želi živjeti po tebi i u tebi. Daj mi da budem u tebi svojim srcem nevino dijete. I ja sam bio nekoć dijete, a preporodivši se krstom tvojim, postadoh nevino dijete. I što bi mi koristila ona lijepa nevinost, ako sam je jednom izgubio? Tko mi je može povratiti, ako ne ti, Gospodine? O daj, blagoslovljeni Isuse, vrati mi je, i daj da bude sa mnom do zadnjega daha moga života. Tvoje presveto rođenje neka me uvijek rasvjetljuje i jača tako da čist od svake ljage dođem tebi u raj. Amen.

Sastavio i molio fra Vendelin Vošnjak

BOŽIĆ U RADOSTI I PJESMI

Svetim osjećajima u duši, spojenim s obilnom duhovnom radošću u srcu, pohrlili smo danas u kuću Božju, da proslavimo nama tako mili blagdan, da proslavimo Božić.

Tko da se ne veseli lijepim božićnim blagdanima, tko da ne osjeća u srcu svome sveto raspoloženje dok pjeva ili barem sluša ljupke i svima nama tako omiljele božićne pjesme?

Na što nas podsjeća Božić i o čemu govore naše božićne pjesme?

Svatko znade da na Božić svetkujemo onaj otajstveni događaj koji se zbio u betlehemskejštalici... Događaj je to kakvog nam povijest nije nigdje zabilježila: Sin Božji rodio se kao siromašno dijete te i danas prebiva među nama. Sin Božji, Isus Krist, počinje svoj zemaljski život, počinje ga u štatici.

DIJETE ISUS ŽELI UĆI U LJUDSKO SRCE

Samo onda možemo očekivati veseli Božić, samo onda imat ćemo potpuno veselje, samo onda bit ćemo sretni, ako dođe Gospodin u naše srce i duša naša s njime se sjedini. Ovako s Bogom združena duša uživa prave duševne radosti što nam ih pruža Božić. Bez ovog sjedinjenja s Bogom neće biti prave radosti uza sve obilje... Sam Gospodin ne traži od nas ništa drugo nego čisto srce, srce koje ljubi Boga i bližnje.

a. Vendelin

ŽELJA OPET BITI DJETETOM BOŽJIM

Božanski moj Spasitelju, koji ležiš u jaslama kao dijete.
O Bože, koji si djetetom postao,
klanjam ti se kao Bogu i čovjeku.
Ali da te ne obožavam samo ustima nego i djelima,
obećajem ti svečano da ću se popraviti.
Predragi moj Otkupitelju,
blagoslovi moju odluku
i primi me opet među djecu Božju.

MOLITVA MAJKE ZA SVOJU DJECU

Novorođeni Spasitelju,
blagoslovi moju djecu,
da kroz cijeli život vjerno služe samo Tebi,
i jednom sa mnom Tebe u nebu ugledaju.

MOLITVA DJECE MALOM ISUSU

Isuse Kriste, mili,
udijeli nam milost svoju,
da uzmožemo srce svoje sačuvati
od grijeha i svakog a zla;
udijeli nam darove Duha Svetoga
da bismo uvijek napredovali u
mudrosti i pobožnosti;
udijeli nam milost da poštujemo i
volimo svoje roditelje.

MOLITVA ISUSU ZA SVE LJUDE

Ljubezni Isuse,
ti si došao na svijet,
da potražiš što bješe izgubljeno;
prosimo te ponizno,
rasvijetli pamet našu, užezi srce naše,
da svi tvoj nauk razumijemo i vjerno ga obdržavamo.

Sluga Božji Vendelin slavitelj božićnog otajstva u vjeri i pobožnosti

Fra Vendelin Vošnjak je u obiteljskoj sredini radosno i pobožno slavio Božić. S vremenom je sve bolje razumijevao što kršćani slave o Božiću: dolazak Sina Božjega na zemlju, među ljude. U franjevačkoj zajednici došao je do novih otkrića. Sveti Franjo je podigao žive jaslice te je tako zorno pokazao božićno otajstvo: rođenje Isusovo.

U središtu slavlja Božića je ljudsko rođenje Sina Božjega. Sam Bog je kao dijete ugledao zemaljsku stvarnost. Rodio se od Djevice Marije u Betlehemu: ona ga je povila u pelene i položila u jasle. To je izgledalo obično ljudsko rođenje pa se pitamo: zašto slavimo taj običan događaj?

Postupno i sve dublje je fra Vendelin otkrivao istinu Božića: o njoj je često raz-

matrao te usvajao njezinu poruku u svom životu. Dojmio ga se franjevački način podizanja božićnih jaslaca te ih je s braćom osobno postavljao. Shvatio je da se za Božić treba pripremiti, a napose u srcu raspoložiti za slavlje.

Da bi se dobro razumjelo božićno otajstvo, treba uzeti u ruke evanđelje jer ono objavljuje sam betlehemske događaj i njegovo značenje za ljude. Nebeski glasnik pastirima javlja: Ljudima se rodio najavljeni Spasitelj – on je slava Božja i mir ljudima! Ova blagovijest zapravo znači: sam je Bog sišao s neba i postao Djetetom da bi svim ljudima donio spasenje. Sve se to dogodilo u betlehemske štalice u kojoj je u jaslacama položeno. Bog se ponizio i kao Dijete rodio te zaživio kao čovjek.

Fra Vendelin je tijekom cijelog života sve dublje proživljavao taj čudesni događaj: Bog je postao čovjek, čak ne jako dijete, i nije prestao dijeliti suživot s ljudima. Divio se Božjoj jednostavnosti, siromaštvu i poniznosti.

Bog se odlučio na taj iskorak samo zato da spasi čovjeka koji se grijehom udaljio od svoga Stvoritelja. Time je pokazao da se nije odrekao čovjeka, nego ga želi vratiti u zajedništvo sa sobom. Taj čudesni događaj slavimo na Božić: Bog kao čovjek prebiva zauvijek među ljudima. Jaslice su znak djetinje poniznosti, pa se kršćani zastavljaju pred njima, mole i razmatraju te slave Boga u liku Djeteta.

Štalica i jaslice su i izražaj Božje ljubavi; za Boga nije važno što se nije rodio u toplome domu. Prihvatio je i zabačenost samo da se rodi iz ljubavi spram čovjeka i da živi s ljudima. Ta božanska ljubav na ljudski način neće nikada prestati: ona je vječna zbilja. Na tu ljubav fra Vendelin je želio uzvratiti svojom ljubavlju; cijeloga je života zahvaljivao što Bog ljubi njega i sve ljude.

To čuderno betlehemske rođenje Sina Božjega posebno su opjevale hrvatske božićne pjesme. Za naš puk one su najrado-

sniji izraz slavljenja rođenja Djeteta Isusa. Toj radosnoj i raspjevanoj vjeri pridruživao se i fra Vendelin: rado je pjevao božićne pjesme i s vjernicima je iskazivao slavu dragom Isusu. U božićnim pjesmama svoje su mjesto zadobili i Isusovi roditelji Marija i Josip. U božićnoj pobožnosti s njima pjevamo malome Isusu.

Još se jednom prisjetimo Božića svetoga Franje: Isusovo rođenje je htio doživjeti na vanjski način pa ga je dramski prikazao. Uz pomoć Božjega naroda učinio je žive jaslice: jedno je dijete predstavljalo Isusa, a vol i magarac su ga grijali da ne ozebe.

Način slavljenja Božića svetoga Franje slijedili su franjevci tijekom stoljeća: izradivali su štalicu s jaslacama, u njih su smjestili kipiće Isusa, Marije i Josipa. Okoliš ispunjavaju pastiri s ovcama. Taj franjevački način jaslaca se i danas obnavlja po svem svijetu.

Spomenutu franjevačku tradiciju njegovao je i sluga Božji Vendelin u svoje vrijeme. I mi ćemo po brojnim crkvama podići božićne jaslice i pred njima ćemo moliti, razmatrati i pjevati. Tako ćemo biti pobožni slavitelji Djeteta Isusa s cijelom Crkvom.

Sluga Božji Vendelin nasljedovatelj Djeteta Isusa

Fra Vendelin Vošnjak osobito je častio i slavio božićno otajstvo. Djetetu Isusu u svom franjevačkom životu neprestano iskazuje čast, slavu i hvalu. Ispunjavala ga je radost što je Sin Božji postao čovjekom. Objašnjavao je to činjenicom: ljubav Božja prema čovjeku dovela ga je na zemlju da nas spasi od grijeha i privede u zajedništvo s Bogom.

Kršćani prave umjetne jasllice, pred njima se zadržavaju, razgledavaju svaki detalj i pojedinu figuru. Pred njima ostaju i u molitvi i razmatranju. Zato fra Vendelin potiče pobožnike da jasllicama pristupaju s vjerom i pobožnošću. Preporučuje da svoje srce otvorimo, da s oduševljenjem gledamo jasllice te razmatramo o onome što gledamo. Tako će se u nama probuditi

ljubav prema Sinu Božjem koji je postao čovjekom i objavio se kao Dijete.

Iz motrenja Djeteta Isusa fra Vendelin se s njime želio poistovjetiti; od njega je želio učiti živjeti pa ga je nastojao i nasljedovati. Dijete Isus mu je bio uzor kršćanskog i franjevačkog života.

Prisjećamo se evanđeoskih riječi da kršćanin treba njegovati u sebi djetinji pristup životu: biti kao dijete! Iz iskustva znamo kako je dijete poučljivo i da rado prima poticaje i pouke. Lijepo ga je gledati kada se uči križati i moliti. S pravom možemo reći: dijete je raspoloženo prihvatiti Isusa kao Dijete; pred jasllicama se dijete najviše raduje. To djetinje raspoloženje moraju i odrasli usvajati dok stoje pred božićnim jasllicama.

Ipak se odrasli moraju upitati: zašto je Sin Božji postao Djetetom? Zašto nam se o Božiću objavljuje kao Dijete? Fra Vendelin daje odgovor: Sin Božji je odan Ocu nebeskom i želio je izvršiti volju Očevu u svemu. Naum Oca nebeskoga je bio: spasiti čovjeka od grijeha i sa sobom združiti. Isus nas je naučio Očenaš da u njemu molimo “Budi volja tvoja...” Pred božićnim jasllicama moramo prihvatiti Isusovu pouku: čovjek mora težiti da bude vršitelj volje Božje i Bogu uvijek poslušan.

Sin Božji rodivši se u štalici te bivajući smješten u jasllice izražava svoju volju za poniznošću i siromaštvom. I time nam je dao pouku: Bog cijeni više ponizne nego tašte ljude, siromašne negoli imućne. Od malog Isusa kršćani se uče poniznosti, skromnosti i malenosti. Zato naš sluga Božji njeguje ove evanđeoske kreposti te ih preporučuje svim kršćanima.

Mi kršćani božićne jasllice promatramo na jedan idiličan i romantičan način: stvaraju nam lijep ugodaj. Fra Vendelin ističe još jednu značajku jasllica: one su Djetetu Isusu činile i neugodu. On to objašnjava: Isus je jasllice prihvatio kao neku vrstu pokore i žrtve. One su zapravo najava njegove žrtve na križu za spasenje ljudi. Tako od Djeteta Isusa učimo prihvaćati neugode, teškoće i svakodnevne križeve. Na taj način nasljedujemo malog Isusa od rođenja pa sve do smrti na križu.

Razmatrajući uz božićne jasllice, mi učimo od Djeteta Isusa drugačiji život: ne ostati samo na vanjskom gledanju nego tražiti pouke za naš cjelovit kršćanski život. U tome nam je primjer fra Vendelin: sve što je vidio na Djetetu Isusu nastojao je nasljedovati. I nama je Gospodin Isus od djetinjstva do smrti učitelj života i uzor predanja Bogu i braći ljudima.

DIJETE ISUS ŽELI UĆI U LJUDSKO SRCE

Samo onda možemo očekivati veseli Božić, samo onda imat ćemo potpuno veselje, samo onda bit ćemo sretni, ako dođe Gospodin u naše srce i duša naša s njime se sjedini. Ovako s Bogom združena duša uživa prave duševne radosti što nam ih pruža Božić. Bez ovog sjedinjenja s Bogom neće biti prave radosti uza sve obilje... Sam Gospodin ne traži od nas ništa drugo nego čisto srce, srce koje ljubi Boga i bližnje.

a. Vendelin

Sluga Božji Vendelin

navjesticitelj utjelovljenja i rođenja Sina Božjega

Svemoguć Bog, Stvoritelj i Gospodar svijeta, objavljivao se ljudima te im je govorio služeći se ljudskim riječima. Za osobnu objavu i priopćenje svoje riječi Bog se služio ljudima, napose prorocima, a neke je ljude nadahnuo Duhom Svetim da su riječi Božje zapisivali, pa je tako nastalo Sveto pismo, Starog i Novog zavjeta.

Vrhunac Božje objave je utjelovljenje i rođenje Sina Božjega. Za njegov dolazak na zemlju Bog izabire glasnike i navjesticitelje da objave ljudima Spasitelja te protumače značenje njegova rođenja kao čovjeka. Prvi su glasnici anđeli koji su pastirima u Betlehemu objavili nečuvenu vijest: “Evo, javljam vam blagovijest, veliku radost za sav narod! Danas vam se

u Davidovu gradu rodio Spasitelj – Krist Gospodin. I evo vam znaka: naći ćete novorođenče povijeno gdje leži u jaslama” (Lk 2,10-12). Od radosti su anđeli zapjevali: “Slava na visinama Bogu, a na zemlji mir ljudima, miljenicima njegovim!”

Betlehemske pastire pohodilo su Dijete, prihvatili su ga kao svoga Spasitelja, te su proširili tu radosnu vijest među ljudima. Tako su pastiri postali glasnici utjelovljenoga Sina Božjega kao Spasitelja ljudi. Od njih se vijest dalje širila. Ljudima je došao Spasitelj koji ih želi privesti Bogu.

Širenjem kršćanstva pronosila se blagovijest. Isus Krist, utjelovljeni Sin Božji, raspeti i uskrsnuli Gospodin, otkupio je ljude te ih je vratio u zajedništvo sa svojim

Stvoriteljem. Kršćani su oblikovali Crkvu kao zajednicu Božjeg naroda. Crkva je danas prva blagovjesnica Isusa, Spasitelja i Otkupitelja ljudi.

Crkva i sav kršćanski svijet radosno i oduševljeno slavi Božić, rođenje Sina Božjega kao čovjeka. Po svojim službenicima – biskupima, svećenicima, đakonima – naviješta božićno otajstvo. U homilijama i propovijedima razlažu različite vidike Isusova života i djelovanja. Dok kršćani upoznaju Isusovu osobu, otajstvo i poslanje, moraju ga i svjedočiti riječima, a napose životom svojim bližnjima.

Fra Vendelin Vošnjak kao svećenik veliku je pozornost posvećivao naviještanju riječi Božje te propovijedanju u kojem je Božjem narodu razlagao Kristova otajstva. Za propovijedi se posebno pripravlja; redovito ih je pisao te sam promišljao što će Božjem narodu govoriti.

U njegovoj pismenoj ostavštini nalazimo najviše propovijedi za Božić i ostale božićne blagdane. Osjećalo se iz njegovih božićnih propovijedi oduševljenje i žar kojima je razlagao otajstva vjere. Vjernici su ga rado slušali i često su o njegovim propovijedima pohvalno govorili.

U svojim propovijedima se znao i zanijeti te se pretvorio u molitelja. Mnoge je

propovijedi završavao molitvom. Tako su gotovo sve božićne propovijedi završavale njegovim obraćanjem Malome Isusu.

Fra Vendelin je u svojim propovijedima često poticao vjernike da i sami prenose svoje doživljaje iz crkve svojim obiteljima. Najčešće je poticao majke i očeve da svojoj djeci prenose ono što su čuli u crkvi. Obraćao se i djeci i mladima kako bi ih zainteresirao za revniji kršćanski život.

U božićnom vremenu kršćani veliku pozornost posvećuju vanjskom izrazu slavljenja pa se često zanemari duhovni vidik Božića. U tom vremenu je premalo molitve i razmatranja, a još manje pobožnog razgovora o božićnim temama.

Zato je u pravu propovjednik fra Vendelin koji vjernike potiče na sabranost i veću molitvu u božićnome vremenu. U tom se vremenu manje fizički radi pa se više može posvetiti duhovnom ozračju Božića.

I mi završimo ovo naše razmatranje fra Vendelinovom molitvom:

“Ljubezni Isuse, ti si došao na svijet da potražiš što bješe izgubljeno, prosi-mo te ponizno, rasvijetli pamet našu, užezi srce naše da svi tvoj nauk bolje razumiju i vazda vjerno obdržavaju. Budi uvijek s nama. Amen.”

Povijest prikaza jaslica

Kažu povjesničari da je već u drugom stoljeću započelo čašćenje mjesta Isusova rođenja u Betlehemu. Na pročelju bazilike Kristova rođenja načinjen je mozaik koji je prikazivao mjesto na kojem je ležalo Dijete Isus.

Iz prvih stoljeća kršćanstva najpoznatiji je prikaz Isusova rođenja u bazilici Svete Marije Velike u Rimu, koju su prozvali “Sveta Marija od jaslica”.

Nakon živih jaslica svetoga Franje Asiškog iz 1223. godine franjevci su proširili običaj podizanja jaslica na spomen Isusova rođenja po mnogim zemljama, najprije Europe pa onda i po drugim kontinentima.

HRVATSKE BOŽIČNE JASLICE

Kao po mnogim zemljama, tako su se i po Hrvatskoj gradile božićne betlehemske jaslice. Bile su uglavnom skromne veličine, smještene u crkvama po strani pa su ih pobožnici morali tražiti. Pred njima su se zadržavali, motrili ih i molili. S vremenom su jaslice povećavane te su bile i uočljivije.

Nakon 1223. godine, kada je sveti Franjo Asiški podigao žive jaslice, po svijetu su franjevci gradili božićne jaslice, pa tako i u Hrvatskoj, dakako, različitog izgleda. S vremenom nije bilo crkve u kojoj se o Božiću nisu podigle jaslice.

U 19. i 20. stoljeću u sjevernoj Hrvatskoj podizale su se jaslice ispred velikog oltara. Začetnik je bio franjevac o. Ivan Krznar (1919.-1997.). Prve velike jaslice ispred glavnog oltara o. Ivan je podigao u crkvi svetog Nikole u Čakovcu. One su privukle vjernike pa su o. Ivana komunisti osudili na četiri godine zatvora jer “kvari ljude legendama.”

Nakon zatvora o. Ivan podiže božićne jaslice po mnogim franjevačkim crkvama u sjevernoj Hrvatskoj. Tako podiže jaslice u Zagrebu u crkvi svetog Franje na Kaptolu, zatim u Našicama, Varaždinu, Vukovaru i drugdje, izvan Hrvatske u Subotici i Beogradu. Ocu Ivanu su pomagali franjevci, uglavnom sakristani, a i vjernici laici. Od spomenutih jaslica posebno su se isticale kaptolske. Vidjet ćemo kako su nakon potresa.

BOŽIČNE JASLICE U SIGETU

Zauzetošću ondašnjeg rektora crkve svetog Križa, župnika fra Roberta Perišića, podignute su vjerovatno najveće božićne jaslice u Crkvi u Hrvatskoj. Smještene su uza zid na južnom dijelu crkve. Vidljive su iz svakog dijela crkve.

U središtu je spilja s figurama Isusa, Marije i Josipa. Oko nje bogati okoliš s brežuljcima i ravni na kojima su prikazi pastira i ovaca. Iznad je veliko plavo platno koje predstavlja nebo na kojem svijetli zvijezda koja objavljuje rođenje Djeteta Isusa.

Svake se godine iznova postavljaju sigetske jaslice pred kojima pobožnici razmatraju i mole malog Isusa i njegovu majku Mariju. Djeca im se posebno raduju.

Božić u Turopolju

Jednoga dana na početku Adventa, provincijal o. Vendelin Vošnjak dođe gvardijanu o. Rafaelu u sobu. Pohvalio se poboljšanjem zdravlja, pa se ponudi za božićnu ispomoć nekoj župi bez svećenika. Gvardijan se iznenadio toj ponudi, jer su provincijali redovito slavili Božić u crkvi svetoga Franje na Kaptolu.

Gvardijan odmah odgovori: “Baš je jučer stigla zamolba jednog župnika iz Turopolja.” Župa Velika Gorica ima u okolici nekoliko velikih filijala; vjernici iz Lomnice očekuju da će im doći svećenik za Božić. I prihvati o. Vendelin gvardijanov prijedlog. Odgovarala mu je i blizina Zagreba. Poslužio se popisom župa Zagrebačke nadbiskupije te je potražio informacije o župi Velika Gorica te filijali Lomnica.

Za odlazak na božićnu ispomoć o. Vendelin se pripremio duhovno, ali i tjelesno. Kako je poboljšavao od ozelblina, spremio je topliju odjeću. I na Badnjak rano ujutro pođe na Glavni kolodvor te se vlakom odveze do Velike Gorice. Stigavši na odredište, izide iz vlaka. A budući da je bio u

franjevačkom habitu, pristupe mu dvojica ljudi te mu se predstave kao vozači do Lomnice. Vani je bio snijeg pa su sa saonicama došli po svećenika. Saonicama se o. Vendelin nikada nije vozio pa se obradovao novom vozilu. Sjeli su u saonice koje su milile i pomalo škripale cestom očišćenom od dubokog snijega. Ulazeći u selo ljudi su provirivali kroz prozore da vide njihova novoga svećenika. Najviše su se iznenadili njegovoj franjevačkoj odjeći, jer kod njih nikada nije dolazio franjevac.

Stanu pred jednom lijepom kućom, a domaćini izlete iz svog doma da dočekaju svoga gosta. Kad su ga ugledali u franjevačkoj odjeći, iskazali su o. Vendelinu poštovanje te radost jer su oni odlazeći u Zagreb često navraćali u crkvu svetoga Franje na molitvu ili ispovijed. Istrče djeca pa poljube svećeniku ruku te ga znatiželjno promatrahu jer takvog svećenika još nisu vidjeli.

Uvedu o. Vendelina u svoju kuću, pone su mu stvari te ga smjeste u jednu poveću sobu. Malo poslije pozovu ga na ručak. Nji-

hov gost je privlačio pažnju, a osobito ih je dirnula njegova pobožnost u molitvi prije jela. Djeca su se takmičila u brzini donošenja novog jela. Znatiželjno su ga motrila kako jede, osobito kako im se smješka.

Nakon ručka o. Vendelin se povukao u svoju sobu. Malo se odmorio, a onda se spremao za ponoćku. Odlazeći u crkvu susretao je vjernike koji su nagnuli na ponoćku. Pozdravljali su ga sretni što će i ove godine za Božić imati svoga svećenika te božićnu ponoćku.

Ulazeći u crkvu na početku slavljenja ponoćke domaće započimaljke zapjevaju prve ovogodišnje božićne pjesme. Zaigra srce o. Vendelina kad je čuo reske seoske glasove. Svi prisutni pjevahu božanskom Djetetu. Njihov novi svećenik zapjeva Slava Bogu, a svi ispruže glave da ga vide i čuju. Znatiželjno su čekali njegovu propovijed. Najprije je o. Vendelin izrazio čestitku malom Isusu, a onda svima prisutnima. Pozvao je sudionike ponoćke da svome Spasitelju od srca pjevaju: “Ta On je sada živ među nama!”

Kad je vidio razdraganost puka Božjega, na Božić je pozvao roditelje i djecu pred jaslice. Čudio se njihovu veselju, zanosno su pjevali božićne pjesme te ih je upozorio da je vrijeme da se oproste od malog Isusa.

Tri je dana o. Vendelin boravio u Turopolju, susretao se s ljudima, posjetio je i neke bolesnike. Ispratili su ga na vlak vožnjom u saonicama, što mu je ostalo kao draga uspomena.

Po povratku u samostan na Kaptolu braći je na rekreaciji pripovijedao svoje doživljaje. Započeo je s objašnjenjem zašto je odlučio kao provincijal za Božić otići na selo i sa seoskim ljudima slaviti Rođenje Isusovo. “Znate, braćo, da sam se jedva odlučio poći na ispomoć za Božić na selo. Naime, slušao sam neke vjernike koji su se žalili da u svom selu nikada nemaju božićnu ponoćku. To me je ganulo pa sam zamolio o. gvardijana da i mene pošalje na selo da ondje predvodim ponoćku. Kakva je to bila radost na početku ponoćke, prisutni su pjevali i gotovo poskakivali. Tada sam shvatio da mi je ta odluka bila bogomdana. Kad sam napustio te ljude, gotovo me je cijelo selo ispratilo. Vozikali su me saonicama po svim dijelovima sela. Zahvalan sam Bogu na tim doživljajima... Volio bih da i vi proživite to čudesno iskustvo Božića na selu!”

Ova sjećanja o. Vendelina su braća međusobno prepričavala. Božićne su priče uvijek uvjerljive i dojmive, napose one sa susreta običnog puka.

DAVOR SIGETIĆ

Obnova crkve svetog Franje napreduje

Prošlo je već nekoliko godina od potresa koji je zadesio Zagreb. Velika oštećenja su nastala na crkvi i samostanu svetoga Franje na Kaptolu.

Pristupilo se obnovi. Stručnjaci su zacrtali plan obnove, pronađena je tvrtka koja izvodi radove. Financiranje obnove pomaže hrvatska država, Grad Zagreb, Europska unija, sami franjevci te dobročinitelji.

Prvotno se pristupilo obnovi crkve te i samostana. Obnovljeno je krovništvo crkve i presvođeno novim crijepom. Veliki su trud obnovitelji uložili u toranj. Najprije ga je trebalo učvrstiti te postaviti novu kupolu. Sada toranj bljeska s novim limom pa ga se vidi iz daljine. Vanjski izgled crkve je prilično obnovljen te poljepšan.

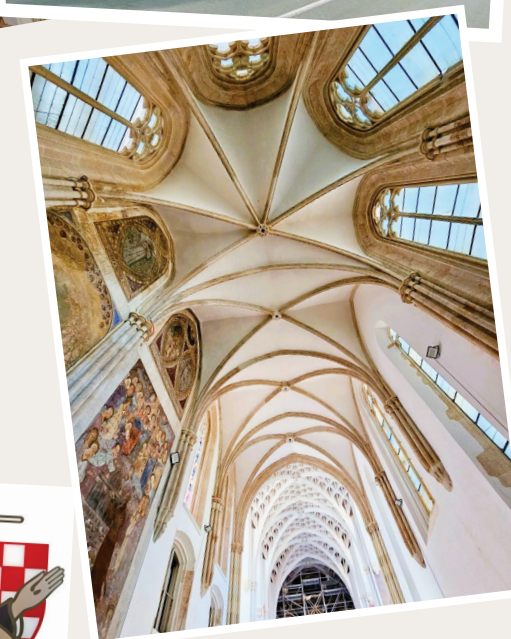
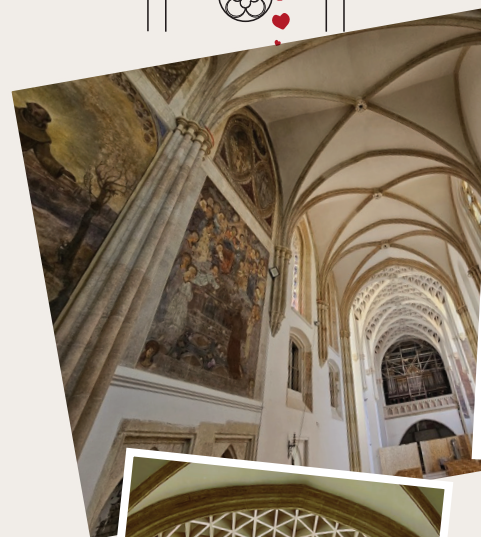
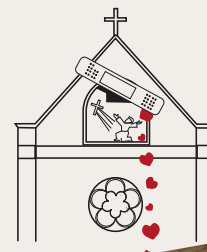
Usljedili su radovi na obnovi unutrašnjosti crkve. Omogućeno je da se u crkvi održava bogoslužje. Najprije svete mise nedjeljom, a u posljednje

vrijeme i radnim danom. Velika je poteškoća što su nastradali prozori pa je u crkvi vrlo hladno. Zato je manje sudionika na misama. Postavljanjem prozora (vitraja) i to će se poboljšati.

Obnova unutrašnjosti crkve još će potrajati. Radi se dio po dio. Štovatelje sluge Božjega Vendelina posebno zanima kada će se obnoviti njegov grob, da mogu dolaziti i utjecati se njegovu zagovoru. Nadamo se da će obnova donijeti poljepšanje prostora njegova groba te ljepši ugođaj za molitvu. To će doprinijeti i obnovi štovanja Sluge Božjega.

Obnova crkve se razmahala, a kada se zidovi unutrašnjosti obojaju, opet će crkva svetoga Franje zablistati kao prava ljepotica.

Radovi na samostanu se sporije odvijaju, ali se stalno izvode. Nadamo se da će se za koju godinu franjevci useliti u svoj samostan.

Stota obljetnica rođenja fra Bonaventure Duda

prvog vicepostulatora kauze časnog sluga Božjega Vendelina

Ove godine 2024., komemoriramo 100. obljetnicu rođenja Roka fra Bonaventure Duda. Obljetnici su posvetili veliku pozornost crkveni i građanski mediji jer je naš brat bio ugledan član Crkve i domovine Hrvatske.

Kratki osvrt na život fra Bonaventure

Roko Duda je rođen 14. siječnja 1924. godine u Rijeci. Stupio je u franjevački red 1945. godine te dobio ime Bonaventura. Za svećenika je zaređen 1950. godine. Potom studira u Rimu teologiju i Bibliju. Po

povratku u Domovinu predaje na Katoličkom bogoslovnom fakultetu. Na poticaj književnika Jure Kaštelana posvećuje se novom prijevodu Svetoga pisma na hrvatski jezik. U tom poslu surađuje s bibličarima i književnicima.

Takozvana “Zagrebačka Biblija” izišla je iz tiska 1968. godine. Od tada se fra Bonaventura posve posvetio Svetom pismu. Pisao je biblijske tekstove, a još je oduševljenije naviještao riječ Božju. Ostavio je jak dojam na naše književnike. Ljubavlju prema Riječi Božjoj preminuo je 3. kolovoza 2017. godine.

U službi kauze fra Vendelina Vošnjaka

Fra Bonaventura je zauzeto djelovao i u svojoj franjevačkoj zajednici. Braća su mu često povjeravala mnoge zadatke u franjevačkom redu te u Hrvatskoj franjevačkoj provinciji.

Kada je 1963. godine pokrenut postupak za proglašenje blaženim o. Vendelina Vošnjaka, fra Bonaventura je imenovan prvim vicepostulatorom kauze. Širio je poznavanje njegove osobnosti i duhovnosti te poticao Božji narod da se utječu zagovoru Sluge Božjega. Zbog svojih profesorskih i znanstvenih obveza podnio je ostavku na službu vicepostulatora. Naslijedio ga je o. Srećko Majstorović, životopisac o. Vendelina.

Premda nije djelovao u samoj vicepostulatori, stalno je pratio njezin rad pa i davao savjete za njezin rad.

Veliku je pozornost posvećivao našem glasilu “Vendelin”. Redovito ga je čitao i izricao svoje prosudbe. Posebnu je radost iskazao kada je 2000. godine Crkva izdala Dekret o krepostima Sluge Božjega. To je smatrao velikim uspjehom u promicanju kauze časnog sluga Božjega Vendelina Vošnjaka.

„Noćas Sin Božji postade stanovnik zemlje da bismo svi mi postali baštinici njegova neba. On postade pozemljar da bismo mi mogli postati nebesnici. Danas se s nama u svom Sinu udružio sam Bog, Otac, da bismo se svi mi – po istom Sinu njegovu, a našem bratu – što prisnije pobratimili među sobom.“

o. Bonaventura Duda

Proslava Uskrsa u prijestupnoj godini 2024.

Ova 2024. godina je prijestupna, ima jedan dan više no ostale godine. I u njoj Uskrs slavimo kao središnji blagdan crkvene godine, nešto ranije, 31. ožujka. Po našem glasilu "Vendelin" želimo se bolje pripremiti za ovogodišnji Uskrs. Poslužiti ćemo se i riječima kojima je fra Vendelin tumačio otajstvo Uskrsa Božjem narodu.

Uskrs ima dvostruko značenje – za Isusa Krista te za nas ljude. Utjelovljeni Sin Božji došao je na zemlju "radi nas ljudi i radi našega spasenja". Podnio je žrtvu križa te pobijedio dva zla: grijeh i smrt. Bog Otac nije ljude prepustio zloj sudbini nego ih je odlučio spasiti. Žrtvovao je svoga božanskog Sina za spasenje ljudi.

Evangelja posebnu pozornost posvećuju događajima Muke i smrti te Uskrsnuća Gospodina Isusa. Ujedno nam opisuju rast vjere u uskrsnuće Kristovo prve Crkve. U početku se uskrsnuće slavilo na Dan Gospodnji (nedjelju), a kasnije je uveden posebni blagdan. Tako je svetkovina Uskrsa postala središnje slavlje Crkve u liturgijskoj godini.

Mnogim je ljudima pa i kršćanima teško razumjeti otajstvo Isusova uskrsnuća. Stoga Crkva nastoji svojim vjernicima

objasniti ovu veliku istinu vjere: što Uskrs znači za Gospodina Isusa, a što za ljude.

I fra Vendelin Vošnjak je kao svećenik u svojim propovijedima Božjem narodu nastojao protumačiti ova dva vidika Uskrsa. Kratko je govorio o Isusovu uskrsnuću, a opširnije o značenju njegova uskrsnuća za nas ljude. Isusovo uskrsnuće je njegova pobjeda nad grijehom i smrću kojom je donio ljudima nadu u osobno uskrsnuće i život vječni. Dodaje i pouku o takozvanom duhovnom uskrsnuću kao preporodu kršćanskoga života. Zato naglašava da slavljenje Uskrsa treba biti nadahnuće za novi život na Isusov način.

Dok slavimo Uskrs, gledamo u raspetog i uskrslog Gospodina, te ga nastojimo u svemu nasljedovati. Uskrs je Božji zahtjev za naše stalno duhovno uskrsnavanje. Tako nam Uskrs treba postati novi poticaj u duhovnom životu.

Iznova se moramo vraćati na naš kršćanski početak – na naše osobno krštenje. Dobri Bog nam je otklonio ljagu istočnoga grijeha te nas obdario posvetnom milošću. Zarana je tako započelo naše duhovno uskrsnuće. Nastavak slijedi, ali mora biti i rast našeg istinskog kršćanskog života.

MOLITVA ZA PROGLAŠENJE BLAŽENIM

*Sveti Oče,
po Gospodinu Isusu u Duhu Svetome
ti sve kršćane posvećuješ.
Sluga Tvoj Vendelin
svim je srcem težio za svetošću,
a Crkva je potvrdila da je ostvario
krepostan život na herojski način.
Obraduj nas njegovim proglašenjem blaženim,
i daj da nas zagovara
u različitim prilikama našega života.
Amen.*

Oče naš... Zdravo Marijo... Slava Ocu...

Kričani!

*Bez Krista nema života,
ni sreće; ni zadovoljstva.*

*Zato - natrag Kristu,
njegovu svjetlu,
njegovoj istini,
njegovoj milosti!*

a. Vendelin

IZDAJE:

**Vicepostulatura č. sl. B. Vendelina Vošnjaka
HR - 10000 ZAGREB, Kaptol 9**

ODGOVARA:

Fra Rajko Gelemanović, vicepostulator